

kommande Commission har at gjøre med en Mand, om hvem den troer, at han har ansat sine Indtægter for lavt; naar den Tid var kommen, da troer jeg, at det endelig kunde være Tid til, om fornødent gjøres, at fordre en saadan Opgivelse under Eds Tilbud. Hovedindholdet af hvad jeg her har sagt, er, at jeg mener, at man ikke skal benytte disse strenge Former, for end de ere absolut nødvendige, og at man derhos ikke skal affære sig Muligheden af den frie Handling i denne Henseende. Hvad endelig det vedfædede Schema angaaer, saa har jeg ogsaa Noget derimod at indvende. Jeg troer, at det er meget godt, at Schemaet er fuldstændigt, jeg troer endogsaa, at det kunde være endnu mere fuldstændigt, end det er, men jeg troer, at det er noget misligt, om man vilde fordre et saadant Schema aldeles fuldstændigt udfyldt i alle dets Rubrikker; hvis en Mand stod sig bedre ved at angive det Hele under Et, saa veed jeg ikke, om man skulde modsætte sig det. Schemaets enkelte Punkter bleve da en Instruction for ham. Altsaa i alle disse Forhold maatte jeg ønske den største Frihed, og jeg troer, at, hvad man saaledes vilde tage i Angivelsens Nøiagtighed, det vilde man igjen vinde derved, at man skaffede Skatten Indgang.

Der er dernæst et andet Punkt, som jeg med et Par Ord vil tillade mig at berøre, det er Spørgsmaalet om Sammensætningen af disse Skattecommissioner. Jeg kan ikke Andet end i enhver Henseende erkjende det Rigtige i, at de communale Autoriteter benyttes; det er visnok ingen behagelig Beskjæftigelse for disse, men, er der Nogen, som kan fremme Sagen, saa er det dem; men jeg har dog en Betænkelighed i denne Henseende, nemlig om det ikke skulde være rigtigere at søge Communalbestyrererne forstærkede, eller at skaffe en Elite af dem og af andre Folk i Communerne, thi det er dog et Hverv, der er meget forskjelligt fra det, Sogneforstanderskaberne og Communalbestyrererne sædvanligt have med at bestille. Naar man tager Hensyn til vore Smaakjøbstæder, hvor der meget ofte er en særlig Ligningscommission, da troer jeg, at man ogsaa derfra kan drage en Analogie for at foretage en Forandring i saa Henseende.

Med det samme jeg har Ordet, er der et

Par andre Punkter, som jeg ikke kan undlade at bringe paa Bane, nemlig et Par Spørgsmaal, som gjerne pleie at reises, naar der er Tale om en Indkomstskat. Det første er dette: Skal selv den mindste Indtagt beskattes? I den Henseende kan jeg ikke Andet end erkjende mig i alt Væsentligt enig med Lovudkastet; jeg berører netop dette Forhold, thi jeg troer ikke, at det kan undgaaes, at det kommer paa Bane, efter hvad jeg kjender til nærværende Forsamling fra ifjor, da vi behandlede Krigsskatten. Det er mig en aldeles simpel og klar Sag, at den, som Intet eller meget Lidet har at give, af ham skal man Intet tage; thi det er dog i Virkeligheden ikke Andet, end at man nogle Dage tidligere bringer ham til at falde Samfundet til Byrde, og det bør man ikke gjøre. Men dernæst skal jeg ogsaa bemærke, at disse Smaafolk, idetmindste forsaavidt de boe paa Landet, paa ingen Maade ere frie for Skat, idet nemlig selv de mindste Giere svare deres Hartkornsskat. Men endelig er der i den Henseende en almindelig Betragtning, som jeg ikke kan undlade at gjøre gjældende: det er min Dverbeviisning, at de Under, som vi fortiden lide under, ligge ikke blot i de politiske, men ogsaa i de sociale Forhold. Man har paa andre Steder faaet den fattigere Deel af Folket til at gaae blodige Kampe imøde, for Frihedens Skyld, men det, som disse Menneker haabede, var ikke Friheden selv, men det var snarere en Forbedring i deres sociale Kaar ved Friheden. Der blev mange Forventninger vakt, men disse bleve ikke tilfredsstillende, og det har hos Mange avlet en Bitterhed i Sindet. Lader os ikke forstærke denne Bitterhed! Naar vi paa den ene eller anden Maade komme ind paa Pauperisme=Spørgsmaal, da skal jeg altid være blandt dem, der hellere stræbe efter at raade Bod paa hvad Bittert, der kunde reise sig, end forstærke det; og, dersom man vilde sige til mig, at denne Strømning gaaer ikke her over Landet, saa siger jeg: det er vel muligt, men det kunde dog være, at en enkelt Luftning kunde komme til os, og den bør aldrig næres.

Et andet Spørgsmaal er det, om man skulde antage en progressiv Scala. Hvis man vilde anlægge en eensformig progressiv Scala